

Happy Watoto

Tanzanian Homes & Schools

Jaarverslag 2023

25 Juni 2024

Inhoudsopgave

<u>Verslag van het bestuur</u>	pagina 3
<u>Onze strategie</u>	pagina 6
<u>Ons werk</u>	pagina 8
<u>Corporate Governance</u>	pagina 13
<u>Financieel verslag</u>	pagina 17
<u>Toelichting op Financieel Verslag</u>	pagina 22
<u>Verslag van de Kascommissie</u>	pagina 27
<u>Fundraising</u>	pagina 29
<u>Algemene informatie</u>	pagina 30

Verslag

van het

Bestuur

Verslag van het bestuur

Meer dan 400 kinderen zijn in 2023 geholpen door Happy Watoto.

2023 was een jaar met veel veranderingen, een nieuw Nederlands bestuur, enkele wijzigingen in ons lokale bestuur en management, maar het belangrijkste was dat we begonnen zijn aan een **nieuwe strategie** voor de organisatie.

We verwelkomen kwetsbare kinderen bij Happy Watoto om hen een betere toekomst te bieden waarbij gedegen onderwijs centraal staat. Dat was en is altijd het doel geweest. Het denken over kinderen in kindhuizen staat echter niet stil. De Tanzaniaanse regering heeft recent nieuwe wetgeving aangenomen die erop toe ziet dat weeshuizen worden gesloten en er wordt gekozen voor opvang in (pleeg)gezinnen vanuit de gedachte dat **ieder kind het recht heeft om op te groeien in huiselijke kring**. Er is de afgelopen jaren meer inzicht gekomen in het feit dat een weeshuis misschien niet de beste omgeving is voor kansarme kinderen om op te groeien. De politieke en bestuurlijke omgeving verandert voortdurend en is soms lastig en ingewikkeld.

In augustus 2023 bespraken de besturen van Happy Watoto en Good Hope bovengenoemde kwesties en besloten volmondig om in Tanzania te blijven en kansarme kinderen en hun omgeving/families te blijven helpen. Maar we realiseren ons dat we voor serieuze uitdagingen staan. We zijn al geruime tijd met het lokale bestuur en management en onze partner Good Hope in overleg over de volgende fase van onze strategie, waarbij we ons vooral hebben gericht op het veranderen van ons concept van een weeshuis naar een boarding school en dagopvang. Na veel onderzoek maar ook gedreven door de nieuwe wetgeving van de Tanzaniaanse regering, zijn ook wij tot de beslissing gekomen dat het niet in het belang van de kinderen is om hen uit hun gezinssituatie te halen, maar juist het hele gezin te ondersteunen zodat de kinderen in hun eigen omgeving kunnen opgroeien mits dit een veilige omgeving is. **Daardoor helpen we niet alleen dat ene kind maar het hele gezin en mogelijk zelfs de community.**

Inmiddels is een **wereldwijde beweging** op gang om te stoppen met de geïnstitutionaliseerde opvang van kinderen. In formele zin vallen onze huizen niet onder de definitie van een weeshuis en gelden wij als kindertehuis. Wij onderhouden altijd nauwe contacten met de families van de kinderen, faciliteren bezoekenregelingen en laten de kinderen alle vakanties naar hun naaste familie gaan.

In november 2023 werd een gezamenlijke workshop voor het TZ-bestuur, het managementteam en vertegenwoordigers van het Nederlandse en Duitse bestuur georganiseerd in Tanzania om deze ideeën uit te werken. Het doel was een geaccepteerde visie voor de lange termijn, een operationeel plan voor de implementatie en een tijdschema uit te werken. Sinds begin dit jaar zijn we bezig met een **proefperiode**, waarin geselecteerde kinderen zijn herenigd met hun familie. Onze social workers bezoeken de gezinnen zeer regelmatig. Inmiddels zijn meer dan 20 kinderen die in het kindertehuis woonden, teruggekeerd naar hun gezin. Uiteraard met goede monitoring en waar nodig ondersteuning door HW Tanzania. Tijdens deze proefperiode lopen de kosten voor onderwijs en voeding voor deze kinderen door. De feedback van deze herenigingen is positief en de komende tijd zal in het teken staan van de voortzetting van deze proefperiode en verdere verkenning van mogelijkheden van hulp aan families.

Vanaf 2023 is tevens de minimum leeftijd van kinderen die Kikatiti bezoeken verhoogd en daarmee wordt de instroom beperkt. De ruimte die hiermee beschikbaar komt wordt ingezet voor betaalde dagopvang en andere activiteiten. De oudere kinderen zullen eerder doorstromen naar Ngorika.

Zoals eerder genoemd, was er ook sprake in 2023 van diverse bestuurswijzigingen. Inmiddels zijn we verheugd dat ons Nederlands **bestuur weer op volle sterkte** draait, met ons nieuwe secretaris Pete de Jager, die al sinds 2016 betrokken is bij Happy Watoto and Hermien Meltzer, die met haar ervaring, bij onder ander Wereldouders, ons gaat ondersteunen bij de sponsorvererving. Met de nieuwe strategie en de Social media en sponsorwerving zullen een belangrijk aandachtspunt zijn evenals een intensere samenwerking met de juiste partners.

Wij, het Nederlands bestuur, zijn heel trots op de ontwikkeling van Happy Watoto over de jaren en het werk van ons lokale team, die alles in hun werk stelt om toekomstgerichte hulp te bieden aan kinderen die dit nodig hebben. Onze missie blijft het ondersteunen van kansarme Tanzaniaanse kinderen, om zo een waardevolle bijdrage te kunnen leveren aan hun toekomst en die van hun omgeving.

In de nieuwe strategie wordt nogmaals de nadruk gelegd op het uiterst belangrijke onderdeel van ons werk – het bestendigen van de relaties die onze kinderen hebben met hun eigen families. We zijn ervan overtuigd dat dit de juiste weg is en hopen dat u ons blijft steunen in onze missie.

Onze betrokkenheid vanuit Nederland is vooral financieel dus de steun van onze sponsoren blijft van vitaal belang. **Wij zijn jullie daarvoor zeer erkentelijk.**

Asante sana, oftewel hartelijk dank, namens het gehele bestuur van Stichting Happy Watoto ("Happy Watoto"),

Katharina Stenger
Voorzitter Stichting Happy Watoto

Onze Strategie

Strategy

Happy Watoto

Mission

To enable underprivileged Tanzanian children to **build an independent** life and make a **valuable contribution** to Tanzania's future

Goals

Safe & Healthy environment

High quality education

Life skills and employment prospects

Our vision

We believe **quality education and eradication of poverty** will enable Tanzania to become an African success story.

Principles

Enablers

Clear purpose

Local leadership

Accountability / Governance

Partnerships

Long term financing

Ons Werk

Ons Werk

Kikatiti is onze kleuterschool en opvanghuis voor kinderen tussen de 4 en 6 jaar oud.

Kikatiti

Sinds begin van het jaar hebben wij de minimum leeftijd naar 4 jaar verhoogd om capaciteit te creëren voor een dagopvang. Daarmee hebben we een kleiner aantal kinderen laten instromen, ook in verband met ons nieuwe strategie. In totaal verblijven er nu 46 kinderen in Kikatiti. Het totaal aantal vaste medewerkers is nog steeds 22. We voldoen hiermee aan de overheidsregelingen betreffende het aantal begeleiders per kind.

Verder zijn de uitgaven voor Kikatiti iets gestegen maar nog ruim binnen het budget. Eind 2023 zijn we gestart met de dagopvang op Kikatiti, waar inmiddels 8 kinderen naartoe gaan. Er waren geen grote investeringen in 2023, afgezien van regulier onderhoud en renovaties bij Kikatiti, met name het Korongoni-huis wat gebruikt wordt voor onze kinderopvang. Meer details van de resultaten is opgenomen in het [financiële hoofdstuk](#) van dit rapport.

Een andere belangrijke ontwikkeling is het vergroten van de betrokkenheid van ouders en verzorgers bij de opvang van de kinderen. De verzorgers krijgen bij Happy Watoto opvoedkundige hulp, zodat de kinderen tijdens de vakantieperiodes veilig terug kunnen gaan naar hun verzorgers. Het onderhouden van de banden met de verzorgers is van groot belang, om de kinderen ook na de Happy Watoto periode een thuis te kunnen geven.

De sociale dienst van de overheid voert twee keer per jaar een inspectie uit bij alle kindertehuizen. Hun rapportages/rapporteurs, die geen problemen hebben geconstateerd, hielpen ons bij het verlengen van onze licenties. We zijn dus op de hoogte van alle wettelijke vereisten.

In 2023, zijn we begonnen met een betalend daycare center, waar inmiddels 8 kinderen zijn ingeschreven.

Daycare center Kikatiti

Ngorika

Ngorika is onze basisschool en opvanghuis voor kinderen tussen de 7 en 12 jaar oud. In totaal volgen 252 kinderen hier onderwijs.

Het basisonderwijs verzorgen we vanuit Ngorika, waar we ook het opvanghuis voor 7-12 jarigen hebben. Peter Claver is hier home manager. Het aantal kinderen in Ngorika is gelijk gebleven met 99, waarvan 14 kinderen zijn ingestroomd van Kikatiti. Daarnaast gaan 153 lokale dorpskinderen naar de Ngorika school. Totaal aantal vaste medewerkers is bij 15 en aantal matrons en patrons is 10 bij Ngorika Center en 17 bij de school.

Gezien de hoge kwaliteit van het onderwijs, komen er graag kinderen vanuit nabij gelegen dorpen naar Ngorika. In totaal betreft dit, zoals bovenstaand ook vermeldt, 153 kinderen. Voor deze kinderen wordt door de ouders het schoolgeld betaald. Dit vormde ook in 2023 weer een belangrijke inkomstenbron voor ons.

We zijn ervan overtuigd dat de kwaliteit van onderwijs in een grote mate afhangt van de kwaliteit van de docenten. Om de hoge kwaliteit van het onderwijs op Ngorika voor de komende jaren te borgen blijven wij daarom investeren in goede docenten. Daarnaast besteden we ook steeds aandacht aan het onderhoud van ons gebouw en belangrijke faciliteiten. Met behulp van sponsors en lokale inzamelacties zijn er plannen voor een bibliotheek en een groter klaslokaal dat tevens als tentamens ook als tentamenzaal kan fungeren.

Wij zijn voornemens om komende jaren gerichte sponsoracties te organiseren ten behoeve van de funding van dit soort specifieke investeringen. Voor meer informatie over onze fundraising, verwijzen we u naar het de paragraaf ['fundraising'](#).

Alle tafels in de eetzaal zijn tijdens de lange vakantie opnieuw geveerd.

Middelbare school

Ook na Ngorika blijven we ons inzetten voor de 'home-kinderen' door ze naar externe middelbare kostscholen door te leiden. Ons nieuwe onderwijs beleid was geïmplementeerd in 2021, en deze bepaalt dat onze studenten academisch worden gesponsord tot en met form vier, hierna opvolgend met een Skill Based Short Course van tenminste vijf tot zes maanden. Tijdens deze Short Course gaan die studenten praktische skills leren met het doel op een baan in het door hun gekozen competentiegebied. Tussen 2021 en 2023 hebben al 33 studenten deze opleiding succesvol afgerond.

74 Kinderen gingen in 2023 vanuit Ngorika-home naar een middelbare of tertiaire school.

In 2023 gingen zo'n 74 leerlingen naar een middelbare (49) of tertiaire (25) school. Door ons nieuwe educatie beleid begeleiden we 16 leerlingen tot zij de Skill Based Short Course gaan afronden. Deze cursus gaan ze volgen aan het Mto Wambe Fold Development College (een Vocation Training Colleges (VTC)) in Mto wa Mbu.

Gezien de groei van het aantal kinderen dat naar het voortgezet onderwijs gaat en de toegenomen schoolgelden zijn we geconfronteerd met fors hogere middelbare school kosten. Met de komst van Anne Gilder hebben we een start gemaakt aan de aanscherping van het beleid ten aanzien van het vervolgonderwijs. Dit punt zal ook in 2024 hoog op onze strategische agenda staan. Bij de keuze voor de juiste scholing is het belang van het kind en toekomstperspectief het uitgangspunt, maar de betaalbaarheid is een punt van aandacht.

Betaalbaar vervolgonderwijs, met een helder perspectief is een strategisch punt in 2023.

Deze twee studenten bezochten de Electrical Installation course - Short Course of Life Skills

En deze drie de Cooking course

Beroepsgerichte opleiding

Happy Watoto heeft als missie haar kinderen een zelfstandig leven te laten opbouwen. Na het behalen van een diploma is een belangrijke volgende stap naar zelfstandigheid het hebben van een baan of een eigen onderneming.

Onderdeel van het nieuwe beleid is een halfjaar Vocation Training Colleges (VTC) opleiding. Het beleid bepaalt dat onze studenten academisch worden gesponsord tot en met form vier, hierna opvolgend met een Skill Based Short Course van tenminste vijf? tot zes maanden. Tijdens deze Short Course gaan die studenten praktische skills leren met als doel een baan in hun gekozen competentiegebied. Deze stap wordt begeleid door een ouder/verzorger. Onze voorkeur is dat ouders en verzorgers erbij zijn als kinderen naar de middelbare school of college gaan. Het afronden van de Skill Based Short Course vertegenwoordigt de laatste stap van ons support en dus is het belangrijk dat ouders of verzorgers het eerste aanspreekpunt zijn.

Deze opleiding wordt uitgevoerd bij Mto Wambe Fold Development College, en is gekozen omdat de school een overheidsinstelling is, goed management en leiderschap eist, flexibiliteit heeft bij individuele cursussen, track record??? kwalitatief hoge workshops en in trainingsfaciliteiten en ervaren en goed opgeleide trainers voorziet.

Na voltooiing van de training moeten de studenten hun projecten tijdens een tentoonstelling waar ouders, mentors en vrienden uitgenodigd worden, presenteren. Vanuit deze opleiding worden de jong volwassenen klaar gemaakt voor de arbeidsmarkt. Een alumni netwerk is opgezet om de onderlinge contacten te stimuleren.

Het vinden van een baan, of zelfs het opzetten van een eigen bedrijf, het aangaan van een lening, met terugbetalingsverplichting, vergt veel van de kinderen. Zij moeten leren om op zakelijk vlak te communiceren, om verplichtingen aan te gaan én een lange-termijn planning te maken en na te leven.

Investeren in algemene vaardigheden is dan ook essentieel en zal in 2024 middels mentoringen nog meer aandacht krijgen.

*Peter Claver, head
Ngorika home en
mentor.*

Corporate Governance

Corporate Governance

Mens & Organisatie

De totale staf van Happy Watoto bestaat uit 72 personen.

Werken met wezen en kinderen uit kansarme gezinnen, betekent werken met een extreem kwetsbare doelgroep. Een doelgroep waar met zorg mee gewerkt moet worden. Daarom hebben wij dit jaar ook ons integriteitsbeleid geupdate. Het nieuwste beleid is te vinden op onze website. In dit beleid staan onder andere onze leidende principes die bij indiensttreding doorgenomen en getekend dienen te worden door de nieuwe medewerker. Het integriteitsbeleid staat daarnaast jaarlijks op de agenda van het lokale bestuur. Op deze manier borgen wij het naleven van onze principes, wat zorgt voor stabiliteit en zekerheid in de omgang met de kinderen. Happy Watoto kent een platte organisatiestructuur, met een Nederlands en Tanzaniaans bestuur dat frequent contact heeft. Korte lijnen, die ons in staat stellen snel te schakelen, wanneer nodig.

In deze paragraaf vindt u een overzicht van onze organisatiestructuur en de personen die hier management-, of bestuursrollen vervullen.

Bestuur

Het Nederlandse bestuur is verantwoordelijk voor fundraising, monitoring en het opstellen van de lange termijn strategie van de stichting. Dit natuurlijk in nauwe samenwerking met het lokale NGO bestuur.

Het bestuur eind 2023:

Katharina Stenger
Fred Arp
Pete de Jager
Hermien Meltzer

voorzitter
penningmeester
secretaris
fundraising

*Het Nederlands bestuur
vlnr: Katharina, Fred,
Pete en Hermien*

Het Nederlandse bestuur wordt verder ondersteund door ons adviseurs, Matti Emondts en Frans Bosch, en graphic designer Nick Rundberg.

Het bestuur wordt niet betaald voor haar werkzaamheden en ontvangt geen compensatie voor gemaakte kosten.

Kascommissie

De kascommissie bestaat dit jaar uit Frans Bosch en Marga van Winsen. Frans en Marga ontvangen geen compensatie voor hun uitgave en geen betaling voor hun werkzaamheden.

Lokaal NGO bestuur

Het lokale NGO bestuur is het belangrijkste aanspreekpunt voor het Nederlandse bestuur. In samenwerking met het Nederlandse bestuur bepaalt het NGO bestuur de lange termijn strategie van de stichting. Tevens zijn zij verantwoordelijk voor het aansturen en ondersteunen van het Tanzaniaanse management team.

Sinds 2020 is het NGO bestuur volledig gevormd door Tanzaniaanen, overeenkomstig de nieuwe wettelijke bepalingen. Happy Watoto heeft lokaal leiderschap hoog in het vaandel staan. Het versterken van het lokale bestuur en management sluit hierop aan. Anne Gilder heeft afgelopen jaar het stokje overgenomen van Grace Chwezi. We danken Grace voor haar inzet en loyaliteit en verwelkomen Anne van harte. Anne heeft ervaring opgedaan bij onze partnerorganisatie Watoto en een achtergrond in change en financial management.

Het lokale NGO board per eind 2023:

Lorna Shuma	voorzitter
Anne Gilder	algemeen lid
Grace Geffi	algemeen lid
Joyce Sagala	algemeen lid

Management Team

Onze organisatie in Tanzania bestaat uit 91 staff leden, die worden aangestuurd door [onderstaand management team](#):

Mathew Massawe	algemeen en financieel directeur
Peter Claver Mushi	hoofd van Ngorika home
Athanas Temba	hoofd van Ngorika school
Martha Jonathan	hoofd van Kikatiti home
Mary Kasale	hoofd van social work

Management Team. v.l.n.r.:
Mary Kasale, Anastacia
(adviseur), Martha Jonathan
(voorgond), Walther de Nijs
(adviseur - achtergrond),
Peter Claver, Mathew
Massawe

Verantwoording & Certificering

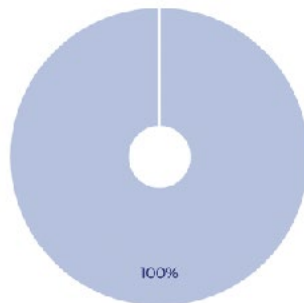
Certificering

Het CBF toetst of goede doelen aan strenge kwaliteitseisen voldoen. Zo kunt u ervan uitgaan dat Happy Watoto daadwerkelijk bijdraagt aan een betere wereld, zorgvuldig omgaat met elke euro, verantwoording aflegt en zich laat controleren. Voor meer informatie over het CBF, klik op het logo hiernaast.

Stichting Happy Watoto is sinds 2017 CBF geregistreerd. Ook voor het jaar 2023 heeft de stichting de erkenning ontvangen. Het jaarverslag, waarin gedetailleerd verslag wordt gedaan van onze financiële situatie en plannen voor het komende jaar wordt ter toetsing gedeeld met het CBF.

Dit waren ons inkomsten in 2023

€ 218.898

■ (Directe) dienst- en hulpverlening

100%

Uitgaven in 2023 werden 100% besteed aan (directe) dienst- en hulpverlening.

€ 102.645

Inkomsten in 2023 waren grotendeels afkomstig van particulieren.

Financiële gegevens uit het **erkenningpaspoort** van het CBF over 2023. Te vinden op www.cbf.nl

Verantwoording

Het bestuur van Happy Watoto legt rekenschap af over het gevoerde beleid en de realisatie van de jaarlijkse plannen en doelen in het jaarverslag. Het jaarverslag wordt voor 1 juli in het daaropvolgende jaar gepubliceerd. Wij delen het verslag o.a. via onze website. Tevens sturen wij drie tot vier keer per jaar een nieuwsbrief naar onze stakeholders waarin tussentijdse updates gedeeld worden. Op de [website](http://www.happywatoto.nl) is de belangrijkste informatie over onze stichting, het ontstaan en onze werkwijze te vinden.

Financieel Verslag

Rekening van baten en lasten 2023

Bedragen in Euro's	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
Baten:			
Baten van particulieren	€ 25,000	€ 27,625	€ 58,821
Baten van bedrijven	€ 52,500	€ 52,500	€ 86,500
Baten van Loterijorganisaties	€ -	€ -	€ -
Baten van subsidies en overheden	€ -	€ -	€ -
Baten van verbonden (international) organisaties	€ -	€ -	€ -
Baten van andere organisaties zonder winststreven	€ 20,000	€ 22,520	€ 40,679
Som van de geworven baten	€ 97,500	€ 102,645	€ 186,000
Overige baten	€ -	€ -	€ -
Som van de baten	€ 97,500	€ 102,645	€ 186,000
Lasten:			
Per saldo uitgegeven aan doelstellingen:			
Kikatiti	€ 109,406	€ 105,095	€ 98,574
Ngorika school	€ 48,011	€ 31,274	€ 24,759
Overige projecten	€ 108,889	€ 76,483	€ 110,367
	€ 266,306	€ 212,852	€ 233,700
Wervingskosten	€ -	€ -	€ -
Kosten beheer en administratie	€ 6,200	€ 6,046	€ 4,590
Som van de lasten	€ 272,506	€ 218,898	€ 238,290
Saldo vóór financiële baten en lasten	€ -175,006	€ -116,253	€ -52,290
Vrijval van voorziening	€ -	€ -	€ 25,000
Saldo financiële baten en lasten (per saldo baten)	€ -	€ 2,413	€ 760
Saldo van baten en lasten	€ -175,006	€ -113,840	€ -26,530
Bestemming saldo van baten en lasten:			
overige reserves	€ -175,006	€ -113,840	€ -26,530

Balans 31 december 2023 - activa

Bedragen in Euro's		31 december 2023	31 december 2022
Activa			
Immateriële vaste activa		€ -	€ -
Materiële vaste activa	pm		pr
Financiële vaste activa		€ - pm	€ - pm
Voorraden		€ -	
Vorderingen en overlopende activa	Verr Ng Centre '20-'22	€ 9,800	€ 17,656
	Idem ex 2023	€ 8,508	€ -
		€ 18,308	€ 17,656
Effecten			
Liquide middelen		€ 505,949	€ 586,441
Totaal		€ 524,257	€ 604,097

Balans 31 december 2023 - passiva

Bedragen in Euro's		31 december 2023	31 december 2022
Passiva			
Reserves en fondsen:			
	reserves:		
	Bestemmingsreserve	€ 425,000	€ 500,000
	Overige reserves	€ 79,097	€ 79,097
	Vrijval uit bestemmingsreserve	€ 75,000	€ -
	Resultaat 2023	€ -113,840	€ -
		€ 40,257	€ 79,097
	fondsen:		
	Bestemmingsfonds	€ -	€ -
		€ 465,257	€ 579,097
Voorzieningen		€ 25,000	€ 25,000
Langlopende schulden		€ -	€ -
Kortlopende schulden	Ng Centre ex 2023	€ 27,000	€ -
	Pamoja Nguvu	€ 7,000	€ 34,000
Totaal		€ 524,257	€ 604,097

Toelichting rekening van baten en lasten 2023

Bedragen in Euro's	Werkelijk	Begroot	Werkelijk	Begroot
Omrekenkoers Tzsh. per €	2022	2023	2023	2024
	2,460	2,500	2510	2,500
Uitgaven aan doelstellingen:				
Kikatiti				
Salarissen	€ 37,329	€ 41,704	€ 41,251	€ 43,222
Maaltijden	€ 16,832	€ 16,732	€ 15,961	€ 15,943
Inventaris en onderhoud	€ 2,568	€ 2,912	€ 1,893	€ 3,392
Overig (medisch, kleding, energie, etc.)	€ 13,090	€ 15,799	€ 16,751	€ 15,923
Doorbelaste managementkosten (incl. Lerai)	€ 23,452	€ 23,299	€ 20,379	€ 24,058
Verkoopopbrengst Ford	€ -2,652	€ -	€ -	€ -
Schoolgeld Ngorika school	€ 7,955	€ 8,960	€ 8,924	€ 5,760
Groot onderhoud	€ -	€ -	€ -	€ -
Inkomsten dagopvang	€ -	€ -	€ -64	€ pm
	€ 98,574	€ 109,406	€ 105,095	€ 108,298
Ngorika school				
Salarissen	€ 65,030	€ 70,723	€ 66,237	€ 69,488
Maaltijden	€ 9,745	€ 10,088	€ 10,048	€ 9,626
Schoolkleding	€ 17,612	€ 14,844	€ 10,382	€ 15,048
Boeken, examens, lesmateriaal etc.	€ 8,809	€ 10,441	€ 8,920	€ 8,336
Overig (medisch, inventaris, onderhoud, schoonmaak etc)	€ 17,208	€ 17,426	€ 11,912	€ 13,810
Verkoop schoolbus	€ -7,724	€ -	€ -	€ -
Doorbelaste managementkosten (incl. Lerai)	€ 47,393	€ 56,391	€ 54,504	€ 64,860
Investerings	€ -	€ 8,000	€ -	€ 1,960
Inkomsten schoolgelden e.d.	€ -133,314	€ -139,902	€ -130,729	€ -136,990
	€ 24,759	€ 48,011	€ 31,274	€ 46,138
Ngorika huis				
Salarissen	€ 29,940	€ 31,912	€ 30,161	€ 33,178
Maaltijden	€ 27,605	€ 23,540	€ 25,226	€ 22,459
Inventaris ,reparaties en onderhoud	€ 1,280	€ 1,920	€ 589	€ 2,240
Investerings diversen	€ -	€ 4,000	€ -	€ -
Overig (kleding, medisch, energie, etc)	€ 31,082	€ 36,269	€ 28,893	€ 30,103
Doorbelaste Managementkosten (inc. Lerai)	€ 50,241	€ 52,649	€ 57,108	€ 62,892
Opantadi school and VTC	€ -	€ 640	€ -	€ 640
Schoolkosten	€ 56,476	€ 61,440	€ 61,196	€ 63,360
	€ 196,624	€ 212,370	€ 203,173	€ 214,872
Af: doorberekend aan Good Hope	€ -196,624	€ -212,370	€ -203,173	€ -214,872
	€ -	€ -		
Transport naar blad 2	€ 123,333	€ 157,417	€ 136,369	€ 154,436

vervolg op volgende pagina

Toelichting rekening van baten en lasten 2023

Bedragen in Euro's	Werkelijk 2022	Begroot 2023	Werkelijk 2023	Begroot 2024
Omrekenkoers Tzsh. per €	2,460	2,500		
Transport van blad 1	€ 123,333	€ 157,417	€ 136,369	€ 154,436
Management				
Salarissen staf	€ 47,477	€ 49,573	€ 49,015	€ 49,319
Transport	€ 29,840	€ 29,200	€ 26,199	€ 28,200
Water	€ 1,759	€ 1,600	€ 3,230	€ 2,000
Inventaris en onderhoud	€ -	€ 2,880	€ 1,696	€ 2,400
Maatschappelijk werk	€ 7,079	€ 7,856	€ 6,291	€ 7,272
Overig (verzekeringen, permits, medisch, etc.)	€ 26,510	€ 28,035	€ 23,543	€ 30,890
Doorbelaaste managementkosten	€ -112,665	€ -119,144	€ -109,974	€ -120,081
Totaal excl AWSG en sec. boardingfees	€ -	€ -	€ -	€ -
Lerai				
Exploitatie moestuin en sportveld	€ 14,953	€ 15,064	€ 25,190	€ 26,297
Doorbelaasting (Ngorika school, huis en Kikatiti)	€ -14,953	€ -15,064	€ -25,190	€ -26,297
	€ -	€ -		€ -
Overige projecten				
Middelbare scholen	€ 104,456	€ 108,089	€ 76,483	€ 78,689
Overige projecten	€ 5,911	€ 800	€ -	€ -
	€ 110,367	€ 108,889	€ 76,483	€ 78,689
Kosten beheer en administratie:				
Kosten Nederland (excl. bankkosten en rente)	€ 954	€ 1,200	€ 1,941	€ 2,000
Locale adviseurs	€ 3,636	€ 5,000	€ 4,105	€ 4,500
	€ 4,590	€ 6,200	€ 6,046	€ 6,500
Som van de lasten	€ 238,290	€ 272,506	€ 218,898	€ 239,625
Saldo financiële baten en lasten				
Bankkosten en rente per saldo	€ 1,075	€ 500	€ -489	€ -1,000
Voordelig koersverschillen	€ -1,835	€ -	€ -1,924	€ -
Totaal	€ -760	€ 500	€ -2,413	€ -1,000

Toelichting financieel verslag 2023

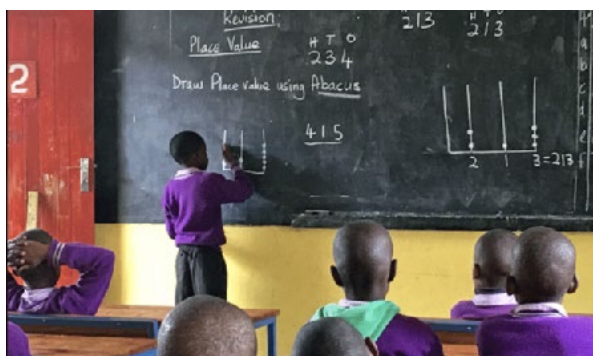
Algemeen

Het jaar 2023 is afgesloten met een tekort van € 113.840 ten opzichte van een tekort van € 26.530 over 2022. Belangrijkste oorzaken zijn de voortzettende daling van de sponsorinkomsten van € 186.000 over 2022 naar € 102.645 over 2023 met daartegenover een daling van de uitgaven aan de doelstellingen met € 20.848 zoals hierna toegelicht. In het resultaat van 2022 was nog een vrijval van een voorziening begrepen van € 25.000.

In totaal is € 212.852 uitgegeven aan de doelstellingen waarvan € 136.369 aan de exploitatie van de beide scholen, € 76.483 aan middelbare schoolopleidingen van onze kinderen en € 6.046 aan kosten beheer en administratie zoals nader gespecificeerd in de toelichting op de rekening van baten en lasten. Ultimo 2020 is, vanwege de sterk stijgende kosten van de middelbare schoolopleidingen, besloten om voor die kinderen die op Collegelevel en University level onderwijs genieten zoveel mogelijk gebruik te maken van de goedkopere overheidsscholen: de kosten daalden daarmee in 2023 verder met ca. € 28.000 onder die van vorig jaar.

Aan sponsorgelden werd in totaal ca. € 103.000 ontvangen. Dankzij een lagere ultimo koers van de Tanzaniaanse shilling resteerde een voordelig koersverschil van € 1.924. Per saldo resulteerde dit zoals hiervoor gemeld in een tekort van € 113.840. Kostenbesparende maatregelen zijn en worden nog meer noodzakelijk vanwege onder druk staande sponsorinkomsten.

In de verantwoording zijn behalve de balans per 31 december 2023 de begrepen: de rekening van baten en lasten over 2023 en de toelichting daarop. Het betreft hier de verantwoording van de baten en lasten van de organisatie in Nederland en Tanzania. De kascommissie heeft de inkomsten en uitgaven van de activiteiten in Nederland gecontroleerd en akkoord bevonden zoals blijkt uit het elders in dit jaarverslag opgenomen verslag. Op de verslaglegging van de activiteiten in Tanzania vindt accountantscontrole plaats. Op het moment van het uitbrengen van dit verslag zijn de cijfers in Tanzania t/m het boekjaar 2022 gecontroleerd en akkoord bevonden. In de loop van 2024 zal de audit over 2023 worden afgerond.

Op de verslaglegging van de activiteiten in Tanzania vindt accountantscontrole plaats. Op het moment van het uitbrengen van dit verslag zijn de cijfers in Tanzania t/m het boekjaar 2023 gecontroleerd en akkoord bevonden. In de loop van 2024 zal de audit over 2023 worden afgerond.

Toelichting op de rekening van baten en lasten 2023

De baten van particulieren betreffen donaties op basis van 5 jaars-contracten en eenmalige giften. De kosten van het tot het scholencomplex behorende Ngorika huis worden door onze Duitse partner Good Hope gefinancierd. Over 2023 zal nog een bedrag van € 8.508 worden ontvangen van Good Hope inzake nacalculatie kosten management en Lerai over 2023 (€ 4.403) en 50% van de kosten van lokale adviseurs (€ 4.105).

Van de baten wordt, op de beheerkosten van € 6.046 na, alles aan de doelstellingen van onze stichting besteed dan wel aan de bestemmings-of overige reserve toegevoegd. Het bestuur neemt alle kosten verbonden aan de bestuursfuncties voor eigen rekening, waarmee bijna 100% van de middelen voor het doel bestemd worden. In de beheerkosten van 2023 is begrepen ons aandeel in de kosten van lokale adviseurs (€ 4.105) die voor onze organisatie zijn ingezet voor de ondersteuning van het lokale management.

Onder de doelstellingen zijn de kosten opgenomen verbonden aan de exploitatie van de kleuterschool (Kikatiti), de lagere school (Ngorika school), management en Lerai (niet direct toerekenbare kosten). In het kasstroomoverzicht zijn deze kosten nader toegelicht.

Wervingskosten zijn niet van toepassing omdat geen gebruik wordt gemaakt van externe commerciële wervingsinstellingen en het bestuur de kosten voor eigen rekening neemt. De kosten van beheer en administratie betreffen naast de al toegelichte kosten van adviseurs, de kosten van het CBF, de automatische incassokosten, de eenmalige kosten voor de bouw van een website, de kosten van de verzekering voor wettelijke aansprakelijkheid en kosten van de kamer van koophandel.

Onder de financiële baten en lasten zijn de bankkosten, transferprovisie evenals koersverschillen verwerkt.

Het tekort over 2023 (€ 113.840) is in mindering gebracht op de overige reserves.

Toelichting op de balans per 31 december 2023

Materiële vaste activa

Het betreft hier de eigendom van de schoolgebouwen en de grond, het vrijwilligershuis en de overige materiële vaste activa die alle in de jaarrapportage van de Tanzaniaanse NGO zijn verantwoord en daarom hier buiten de verantwoording blijven. De (laatst beschikbare) boekwaarde in Tanzania bedroeg per 31 december 2023 ca. € 390.000 tegenover ca. € 340.000 eind 2021.

Vorderingen en overlopende activa

Te verrekenen met Good Hope:	
Nacalculatie aandeel in kosten 2022	€ 4.403
Idem ex 2023	<u>€ 4.105</u>
Totaal	<u>€ 8.508</u>

Liquide middelen

Banksaldi Nederland	€ 480.934
Banksaldi Tanzania: Tzs. 69.415.868	<u>€ 25.015 *)</u>
Totaal	<u>€ 505.949</u>

*) waarvan Meru bank Tzs. 57.935.900 ofwel € 20.877 inzake vordering Meru Bank.

Eigen vermogen

Als volgt toe te lichten:

Bestemmingsreserves

Stand per 31 december 2023	€ 500.000
Vrijval 2023	<u>€ -75.000</u>
Stand per 31 december 2023	<u>€ 425.000</u>

Overige reserves

Stand per 31 december 2022	€ 79.097
Bij: vrijval uit bestemmingsreserve	€ 75.000
Af: tekort exploitatie 2023	<u>€ -113.840</u>
Stand per 31 december 2023	<u>€ 40.257</u>

Totaal Eigen vermogen per 31 december 2023 **€ 465.257**

Toelichting:

Bestemmingsreserves

Reservering middelbare school gelden '22/'24	
Saldo per 31 december 2022	€ 300.000
Af: vrijval in 2023	<u>€ 75.000</u>
Saldo per 31 december 2023	€ 225.000

Continuïteitsreserve € 200.000

Totaal: **€ 425.000**

De reservering voor de middelbare schoolgelden betreft de begrote kosten voor de jaren 2024 t/m 2026. Vanwege de gedaalde kosten kon in 2023 en bedrag van € 75.000 vrijvallen ten gunste van de overige reserve.

De continuïteitsreserve bedraagt ca. 1,5 x de gemiddelde kosten van de jaar- exploitatie van de projecten in Tanzania exclusief de kosten van de middelbare scholen die al zijn gereserveerd onder de bestemmingsreserves. Deze reserve is gevormd omdat wij het noodzakelijk achten om aan het eind van ieder boekjaar een dusdanig positief banksaldo te hebben dat de exploitatiekosten van de kleuter-, basis-, voor minimaal 1 á 1½ jaar zijn afgedekt, zodat we ook onder onvoorziene (financiële) omstandigheden de continuïteit van ons project kunnen waarborgen.

Voorzieningen

Zoals al gemeld in ons jaarverslag 2017, is de Meru bank, waar wij een bankrekening aanhielden voor het storten van de schoolgelden en een depositorekening, op last van de overheid eind 2017 gesloten vanwege solvabiliteitsproblemen. Eind 2018 is op de uitstaande vordering van ruim € 60.000 een eerste kleine terugbetaling ontvangen. In 2022 is een bedrag ontvangen van ruim € 50.000 Voorzichtigheidshalve is ultimo 2023 nog een voorziening opgenomen van € 25.000 rekening houdend met de inmiddels sterk gedaalde koers van de Tzs. Met de curatoren van de bank wordt regelmatig contact gehouden met het oog op de afwikkeling.

Toelichting op de rekening van baten en lasten 2023

Toelichting op de uitgaven.

Algemeen

Het financiële jaarverslag is in Euro's opgesteld, waarbij onze uitgaven in Tanzaniaanse Shillings zijn omgerekend naar Euro's tegen een jaargemiddelde wisselkoers. Voor 2023 was deze koers begroot op Tzs. 2.500/€; de feitelijke gemiddelde koers bedroeg Tzs. 2.510/€. Voor de balans is gewaardeerd tegen de ultimo jaar koers: eind 2023 bedroeg deze Tzs. 2.775/€, tegenover Tzs. 2.500/€ eind 2022. Daartegenover staat dat de gemiddelde transferkoers van de in 2023 verrichte betalingen aan onze projecten tegen een gemiddelde koers van Tzs./€ 2.510 konden worden afgerekend t.o.v. een in de begroting gehanteerde koers van 2.500, ofwel een klein voordelig koersverschil. Het per saldo voordelige koersverschil van € 1.924 is separaat in de toelichting verwerkt.

Kikatiti – actueel versus budget 2023

In 2023 werd onderwijs verleend aan 46 kinderen t.o.v. 51 begroot. De kosten zijn hierdoor ruim € 4.000 lager uitgekomen dan begroot. Daarnaast is eind 2023 gestart met dagopvang voor kinderen.

Kikatiti – budget 2024 versus actueel 2023

Voor 2024 zijn 47 kinderen begroot t.o.v. 46 werkelijk in 2023. De exploitatiekosten zullen naar verwachting met ca. € 1.000 afnemen. Voor de dagopvang zijn de inkomsten p.m. opgenomen vanwege een verwachte geleidelijke start.

Ngorika school – actueel versus budget 2023

De inkomsten van schoolgelden zijn ca. € 9.000 lager uitgekomen bij een lagere bezetting (268 werkelijk t.o.v. 272 begroot) en jaarlijks terugkerende incassoproblemen bij een aantal kinderen. Aan de kostenkant stond er tegenover de daling van de kosten kleding (ca. € 4.500) en boeken en lesmateriaal (€ 600) en ca. € 2.000 lagere doorbelaste kosten management en Lerai. Verder is de begrote investering van € 8.000 voor de bouw van een bibliotheek uitgesteld.

Ngorika school – budget 2024 versus actueel 2023

De inkomsten uit schoolgelden zullen naar verwachten met ca € 6.000 toenemen ondanks de naar verwachting lagere bezetting (265) door verbeterde incassomaatregelen. Het schoolgeldtarief is evenals in 2023 niet verhoogd. Daartegenover zullen de doorbelaste kosten van Lerai toenemen door investeringen t.b.v. de eigen productie van groenten en fruit en het houden van kippen, en worden na een daling in 2023 weer hogere kosten voor het vervangen van kleding begroot.

Ngorika huis

Deze kosten zijn volledig voor rekening van Good Hope, onze Duitse partner die daarover zelf rapporteren.

Management kosten - actueel versus budget 2023

De uitgaven in 2023 lagen ca. € 10.000 onder het niveau van de begroting vanwege besparingen op transportkosten, en kosten maatschappelijk werk en lagere overige kosten waaronder medische zorg.

Management kosten - budget 2024 versus actueel 2023

De kosten van het lokale management inclusief algemene kosten zullen t.o.v. 2023 stijgen met ca € 10.000 door hogere transport kosten, en hogere overige kosten (kosten extra heffingen belastingen salarissen, trainingen, onderhoud van de weg e.d.).

Lerai

De kosten van de exploitatie van de groentetuinen en het sportveld worden (maandelijks) met de kostendragers verrekend. Met het telen van de eigen groenten werd ook in 2023 vooruitgang geboekt, zowel in kwaliteit als in omvang waardoor de sterke prijsstijging van groenten enigszins kon worden opgevangen.

Overige kosten

Middelbare scholen: De kosten hiervan zijn sterk gedaald t.o.v. 2022 door meer kinderen publiek onderwijs te laten volgen. Eind 2023 zijn de kosten gestabiliseerd en zullen in 2024 door inflatie naar verwachting nog licht toenemen t.o.v. 2023.

Fred Arp, Penningmeester, Mei 2023

Verslag Kascommissie

Onderzoek Stichting Happy Watoto 2023

Datum, plaats onderzoek: 15 april 2024 te Zoeterwoude

Commissieleden:

- Frans Bosch
- Marga van Winsen

In aanwezigheid van: Fred Arp, Penningmeester der Stichting

Scope: Onderzocht zijn de kasstromen en –posities van de Stichting Happy Watoto in Nederland. De activiteiten in Tanzania worden door de accountant aldaar gecontroleerd.

Tijdvak: Boekjaar 2023, 1/1-31/12

Structuur: Het totaal van de kasstromen in Nederland loopt via 2 bankrekeningen, te weten:

- ABN zakelijke rekening NL95ABNA0592137678 | Saldo 31/12: € 140.352,34
- ABN spaarrekening NL34ABNA0529432544 | Saldo 31/12: € 140.000,00

Daarnaast zijn er in 2021, ter vermindering van 'strafrente' betalingen, een 3-tal nieuwe rekeningen geopend, te weten:

- ING zakelijke rekening NL95INGB0006461323 | Saldo 31/12: € 66,27
- ING spaarrekening X573-30852 | Saldo 31/12: € 100.537,56
- Triodos NL90TRIO2300114992 | Saldo 31/12: € 99.978,61

In Tanzania heft de stichting nog diverse lokale bankrekeningen. De werkzaamheden van de kascommissie hebben geen betrekking op deze lokale rekeningen, hierop vindt in Tanzania accountscontrole plaats.

De bevindingen per rekening hieronder:

ABN zakelijke rekening:

- Alle boekingen op de bankafschriften nagelopen en bijbehorende facturen gecontroleers.
- Er is sprake van volledige aansluiting.
- Vrijwel alle betalingen waren naar Tanzania m.u.v. in Nederland gemaakte kosten:
 - Bank-en rentekosten
 - Hostingkosten
 - Kosten KVK
 - CBF erkenning
 - Bestuursaansprakelijkheidsverzekering
 - Vergaderkosten
 - Advieskosten A. BoisafiDeze in Nederland gemaakte kosten bedroegen in 2023 (afgerond) € 3.160.

ABN Spaarrekening:

In 2023 is een storting van €50.000,00 gedaan vanaf ABN zakelijke rekening.

ING Zakelijke rekening:

13 Juni 2023 is het toenmalige banksaldo naar de ABN zakelijke rekening overgeboekt; het resterende bedrag (€66.27) betreft het saldo van rente en bankkosten over de resterende periode.

ING Spaarrekening:

In 2023 hebben zich geen mutaties voorgedaan, anders dan €537.56, zijnde het saldo van rente en bankkosten.

Tridosrekening:

In 2023 hebben zich geen mutaties voorgedaan, anders dan €10.61, zijnde het saldo van rente en bankkosten.

Opmerkingen:

- Vooralsnog lopen de incasso batches (zijnde in totaal €2.000) ten bate van Stichting Pamoja Nguvu (PN) via de ABN zakelijke rekening van Stichting Happy Watoto. Daarnast werd een bedrag van €37.500 van de PN Raborekening via de ABN zakelijke rekening overgeboekt.
- Buitenlandse overboekingen zijn via de PN Rabobank nooit uitgevoerd – vanaf 2024 zou dit wel dienen te gebeuren.
- Het saldo van €39.500 is overgeboekt naar de Tanzaniaase Happy Watoto rekening inzake "Lerai", en is volledig ten behoeve van Stichting Pamoja Nguvu.
- Beide Kascommissieleiden stellen zich voor 2024 beschikbaar.

Conclusie:

De getoonde administratie van de kasstromen geeft een sluitend en correcte verantwoording van het beheer van de gelden van de Stichting in Nederland.

Aldus bevestigd met ondertekening door de kascommissie.

Amsterdam, 16 april 2024
Frans Bosch

Warmond, 16 april 2024
Marga van Winsen

Fundraising

Meer dan ooit zijn stichtingen als Happy Watoto afhankelijk van de ondersteuning van donateurs.

Onze stichting wordt ondersteund door zeer gewaardeerde donateurs. Een aantal van hen heeft zich voor een vijfjaarstermijn aan ons gecommitteerd. Wij zijn verheugd te constateren dat men ons ook na deze termijn graag blijft ondersteunen, zeker omdat onze betrokkenheid bij de individuele kinderen wel 15 jaar lang doorloopt!

We zijn hier erg dankbaar voor maar daarnaast is uitbreiding van ons netwerk hard nodig. Hiervoor zullen in de periode 2024-25 diverse acties/bijeenkomsten worden georganiseerd zoals bijvoorbeeld een donateursborrel. Daarnaast willen wij ook scholen en bedrijven benaderen om onze stichting in hun planning van speciale acties op te nemen.

Er zijn plannen om onze donateurs uitnodigen om met ons mee te gaan naar Tanzania. Het bestuur bezoekt ieder jaar onze projecten en ook in 2024 zal een reis ingepland worden waarbij vrienden en donateurs zich kunnen aansluiten om met eigen ogen te zien waaraan hun donaties worden uitgegeven en welke impact hun steun voor de kinderen heeft.

Om onze stichting nog beter te positioneren hebben wij onze [website](#) vernieuwd waarbij het onder andere toegankelijker is gemaakt om een donatie te doen, bijvoorbeeld door de '[Why-Donate](#)' link. Middels Why-Donate, kan er gemakkelijk online gedoneerd worden. Ook kleine bedragen kunnen via dit platform gemakkelijk overgemaakt worden. We hopen op deze manier het doneren een stapje toegankelijker te maken.

Muur voor Ngorika school

Algemene Informatie

Contactgegevens

Stichting Happy Watoto, Tanzanian homes & schools
Zonnegaarde 77, 2381 LK Zoeterwoude
info@happywatoto.nl
www.happywatoto.nl

Bankgegevens

Account name
IBAN
BIC

Stichting Happy Watoto
NL95ABNA0592137678
ABNANL2A

Overige gegevens

Oprichtingsdatum
ANBI registratie
KVK
RSIN

26 december 2000
18840
4149507
810107247

